

У то време је писана руска историја. Био је то први такав покушај. При томе су праћени јасни политички циљеви, што историчари и не крију. "Узбуна поводом откривања бољарске завере натерала је монарха да 1563-1564. године исправља историју свог царствовања." ([414], стр. 172). Савремена истраживања показују да су летописи писани на француском папиру, купљеном у иностранству ([414], стр. 20), у Француској. "Процват московског званичног летописања 1550-тих и почетка 1560-тих година и његов потпуни престанак после 1568 су били условљени... Трагична је била судбина људи који су руководили писањем летописа... Штампар Иван Висковати је био погубљен. Страх је био препрека за обнову летописања у унутрашњости. Ако би неко од оних који су дошли на место И. Висковатог, на свој ризик описао Новгородски погром, очигледно би ризиковао главом." ([414], стр. 22). Дакле, људи који су "писали прву руску историју" били су напосто уништени. Осим тога, овде нам се указује на "опасно место" за летописце - на новгородски погром. Ми већ разумемо у чему је ствар. То је био моменат када је назив "Велики Новгород" одузет од Јарославља и пренет у Псковску област. То је урађено из политичких мотива, јер су на власт дошли нови људи, Захарјини, будући Романови, који су своје земље имали у Полоцку, западној руској области и који су гравитирали Пскову и земљама Ханзејске лиге. Циљ је био очигледан: искривити руску историју тако да се порекло старе (претходне) царске династије из Јарославља = Великог Новгорода сакрије, и створи привид порекла те (старе) династије из Псковске области тј. из северозападне Русије, одакле су потицали сами Захарјини. На тај начин су они добијали "легитимитет" своје, нове династије. Међајући географију (и вероватно датуме) догађаја, Романови - Захарјини су својој новој династији стварали "чврсти историјски темељ".

Године 1564. је био "Сабор о белом клобуку". Наш коментар: тај сабор је разматрао питање права московског митрополита да носи бели клобук, који је пре тога био привилегија само новгородског архиепископа. На тај начин, сабор је био посвећен изједначењу московског (који се узгред називао "кијевски") митрополита по рангу са новгородским.

Једноставно речено, то је повећање ранга Москве и понижење Јарославља = Великог Новгорода.

Уништење Великог Новгорода = Јарославља (1569 - 1570) означило је кулминацију тзв. опричнине тј. терора. Сматра се да је град био потпуно уништен, а сви становници исељени. Ово разрушење је било праћено погубљењем члана царске династије Владимира Андрејевича Старицког. Догађаји тог времена показују да почиње грађански рат.

Године 1569. цар (Иван) тражи азил у Енглеској. Године 1571. Москва је разрушена и спаљена. Године 1572. се десила највећа битка под зидинама Москве (такозвани пораз кримске Хорде, мада опис битке показује да Хорда није била поражена). Штавише, одмах после битке дешава се још један нагли заокрет: цар преноси своју престоницу у тек разрушени Новгород. Немогуће је поверовати у ту легенду, јер би ради тога морало да се савлада 480 километара мочварног терена! Сасвим је јасно, да је у стварности престоница пре-